

VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI

Rahandusministeerium
Riigikontroll

digiallkirja kuupäev nr 4.1-1/ 720

Vabariigi Presidendi Kantselei tegevusaruanne 2023. aastal

Vabariigi Presidendi Kantselei toetab Vabariigi Presidenti põhiseadusest ja seadusest tulenevate ülesannete täitmisel. Kantselei korraldab Vabariigi Presidendi riigisisest ja -välist suhtlemist, infovahetust meedia, avalikkuse ja teiste partneritega, valmistab ette õigusakte ning täidab teisi ülesandeid.

Seaduste väljakuulutamine ja muud otsused

Vabariigi President kuulutas 2023. aastal välja 71 seadust ja jättis välja kuulutamata 2 seadust. Ühe seaduse puhul otsustas Riigikogu seda uuesti menetlema hakata, teise osas pöördus Vabariigi President taotlusega Riigikohtusse, sest Riigikogu võttis seaduse uuesti muutmata kujul vastu.

Seoses XV Riigikogu valimisega tegi Vabariigi President otsuse Riigikogu kokkukutsumise kohta. Riigipea tegi 3 Vabariigi Valitsuse koosseisu puudutavat otsust: määras peaministri kandidaadiks Kaja Kallase, nimetas ametisse uue Vabariigi Valitsuse ja vabastas ametist eelmise valitsuse.

Vabariigi President tegi Riigikogule ettepanku nimetada Eesti Panga Nõukogu esimeheks Urmas Varblane, mille Riigikogu ka heaks kiitis.

Ametisse nimetamine ja auastmete andmine

President tegi 19 otsust Eesti Vabariigi erakorraliste ja täievoliliste suursaadikute ametisse nimetamise ning tagasikutsumise kohta ning 3 otsust kohtunike ametisse nimetamise ja 7 otsust vabastamise kohta. President andis 18 käskkirja kaitseväelastele auastmete andmiseks.

Teenetemärkidega autasustamine

Vabariigi President annetas vabariigi aastapäevaks 167 riiklikku teenetemärki. Lisaks annetati riiklikke autasusid seoses välisriikide diplomaatide lahkumisega Eestist (2 teenetemärki) ja seoses riigivisiitidega (presidendi riigivisiidil Läti Vabariiki 16 teenetemärki ja Rootsi kuninga riigivisiidi puhul Eestisse 26 teenetemärki). President annetas 2023. aastal kokku 5 otsusega 211 riiklikku teenetemärki.

Armumandmine

Armumandmiskomisjon vaatas läbi materjalid 78 süüdimõistetud kohta, kellest armu anti 3 isikule. Valmistati ette 4 armumandmist käsitlevat otsust.

Riigisisene tegevus

Riigipea külastas 2023. aastal paljusid Eesti piirkondi ning kohtus kohalike omavalitsuste esindajate, ettevõtjate ning teiste erinevate Eesti piirkondade kohaliku elu edendajate ning eestvedajatega. Lisaks paljudele lühematele külastustele tegi president maakonnavisiidid Põlvamaale ja Hiiumaale, külastas mitmel korral Ida-Virumaad.

Riigipea pidas aasta jooksul hulgaliselt erinevaid kõnesid, tervitusi, sõnavõtte ning andis koolitunde. Samuti toimusid riigisisised kohtumised eri valdkondade esindajatega, valitsuse ning Riigikogu liikmetega. Vabariigi Presidendi Kantselei korraldas Eesti Vabariigi riikluse oluliste tähtpäevade tähistamist, samuti meie keele ja kultuuri väärtustamiseks olulisi sündmusi.

Välissuhtlus

Presidendi välisuhtlus lähtus 2023. aastal järgmistest eesmärkidest: 1) Ukraina igakülgne toetamine tulenevalt 24.02.2022 alanud Venemaa sõjalisest argessioonist Ukrainas; 2) Eesti julgeoleku kindlustamine; 3) koostöö süvendamine Euroopa ja transatlantiliste, aga ka globaalsete partneritega; 4) Eesti ettevõtluse toetamine välisurgudel ja investeringute toomine Eestisse. Neist eesmärkidest lähtuvalt toimus Vabariigi Presidendil aruandeaastal 16 välisvisiiti ning mitmeid rahvusvahelisi kohtumisi, konverentse ja esinemisi Eestis ning veebi vahendusel mitmel rahvusvahelistel konverentsidel.

Välisvisiidid ja multilateraalsed kohtumised

Ametlikud visiidid toimusid märtsis Slovakkiasse ja juunis Albaaniasse, aprillis toimus riigivisiit Läti Vabariiki. Kõik ülejäänud visiidid olid töövisiidid. Kahepoolses suhtluses on oluline nimetada ka visiiti Sloveeniasse, Rootsi, Hollandisse ja Lõuna-Koreasse. Märgiline oli juunikuine visiit Ukrainasse, kuhu oli kaasatud laialdane Eesti ettevõtjatest koosnev äridelegatsioon ja kaks ministrit. Multilateraalsetest kohtumistest osales riigipea juunis Ukraina ülesehituskonverentsil Londonis, mais EN tippkohtumisel Reykjavíkis, septembris ÜRO peassaambleel New Yorkis ja detsembris Inimõiguste ülddeklaratsiooni 75. aastapäeval Genfis. Samuti osales president veebruaris Varssavis ja juunis Bratislavas Ida- ja Kesk-Euroopa riigipeade (nn B9 formaat) kohtumisel, septembris Kolme mere tippkohtumisel Bukarestis ja oktoobris Arraiolose grupi kohtumisel Portos, 2025. aastal toimub see tippkohtumine Eestis.

Visiidid Eestisse ja rahvusvahelised kohtumised

2023. aastal võõrustas president kaheksa välisriigi riigipead. Mai alguses toimus kuningas Carl XVI Gustafi ja kuninganna Silvia ajalooline riigivisiit Eestisse. Septembris viibis Eestis oikumeeniline patriarh Bartolomeus. Töövisiitidel Eestis käisid jaanuaris Armeenia president Vaagn Garniki Hatšaturjan, märtsis Saksamaa president Frank-Walter Steinmeier, juulis Läti uus president Edgars Rinkēvičs, septembris eravisiidil Gruusia president Salome Zurabišvili ning detsembris Poola presidendipaar. Detsembris toimus ka Eesti-Läti-Leedu presidentide kohtumine Tallinnas seoses Eesti eesistumise lõppemisega Balti koostöö raamistikus.

Samuti toimusid kohtumised mitmete Eestit väisanud valitsusjuhtide, välis- ja kaitseministrite ning parlamendi esimeeste ja rahvusvaheliste organisatsioonide juhtidega. Väljakujunenud tava kohaselt toimus kohtumine EL liikmesriikide suursaadikutega juunis ning diplomaatilisele korpusele korraldatud vastuvõtt detsembris. Juulis võõrustas riigipea Roosiaias Eesti aukonsuleid ja globaalseid Eesti sõpru.

Volikirjad

2023. aastal andis Vabariigi Presidendile üle oma volikirjad 23 välisriigi suursaadikut. Samuti toimusid kohtumised mõnede Eestis lähetust lõpetavate suursaadikutega. Riigipea allkirjastas Eesti suursaadikute volikirjad (k.a kaasakrediteeringud) 17 korral ning põhi-akrediteeringute puhul toimusid saadikutega lähetuseelsed vestlused.

Muu

Aruandeaastal valmis Vabariigi Presidendi Kantselei digitaalne visiitide haldamise süsteem, mis aitab muuta visiitide korraldamise tunduvalt sujuvamaks ning tähendab printitavate materjalide märkimisväärsest vähenemist. Digitaalne visiitide haldamise süsteemiga liitumist kaaluvad mitmed teised avaliku sektori osapooled.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Peep Jahilo

Kantselei direktor

Lea Tammemäe

631 6223 Lea.Tammemae@vpk.ee